

Referat for Holbæk Natur- og Miljø- forum 27. marts 2025

Tema: Miljøtilstand i Isefjorden samt
Grøn Trepert

Emne	Referat
Dagsorden godkendes	Dagsorden godkendt
Deltagere	Organisationer/foreninger Frank Lykke, Dansk Cyklist Forbund Allan Nielsen, Dansk Ornitologisk Forening Klaus Skovfalk, Dansk Skovforening Christine Neckermann, Holbæk og omegns biavlerforening Lotte Rømer Grove, Skovgro Caroline Seehusen, Friluftsrådet Lars Palle, Holbæk Ålav Jens Peter Simonsen, Naturstyrelsen Merete Gertz, Nordvestsjælland Naturhistoriske Forening Udvalget for Klima, Natur og Miljø Karen Thestrup

**Holbæk
Kommune**
KLIMA, MILJØ
OG ERHVERV

	Christian Ahlefeldt Laurvig Signe Nina Egholm Charlotte Nielsen Administration Vilfred Hvid Emil Eriksen Charlotte Jørgensen Andes Lauritsen Lola Thorsteen
Præsentation af model for samarbejde mellem kommune og råd og nævn. V. Anders Lauritsen	- Der arbejdes på tydeligere kommunikation omkring, hvad der forventes af samarbejdet, og hvor der er handlemuligheder. Der skal også præsenteres et årshjul hos hvert råd og nævn. Input fra forum: Tidlig involvering kan blive en udfordring, når forummet kun mødes to gange om året. - Der vil blive arrangeret en fælles rådsdag, hvor rådene kan drage erfaringer fra hinanden og dele viden. Input fra forum: For at det skal give mening for Natur- og Miljøforum at deltage, skal det være med en konkret dagsorden, og helst noget med en dagsorden som relaterer sig natur- og miljøområdet.
Miljøtilstanden i Isefjorden v. Havbiolog Gunni Ærtebjerg	Isefjordens miljøtilstand er især påvirket af tre faktorer: - Kvælstofsudledning, her er det især fra landbruget, men også en mindre del fra overløb fra spildevandsanlæg - Muslingeskrab - Klimaforandringerne Tidligere har vandmiljøplaner fra slut 80'erne og 90'erne dæmmet op for problematikken og der har været en bedre tilstand (færre alger og mere ålegræs). I 00'erne blev forskellige overvågningsprogrammer aflyst. Marginaljorder blev dyrket igen, det blev det tilladt at bruge mere N-gødsning og randzoner omkring søer og vandløb blev fjernet.
Vidensudveksling fra salen	<i>Hvorfor tages der ikke udgangspunkt i fosforudledning?</i> Svar: Fosfor har ikke stor betydning i havvand. Det er i brak- og ferskvand det kan påvirke opblomstringen af blågrønne alger. <i>Hvorfor har landbruget fået lov at udlede, når de ikke har større udbytte på trods af større forbrug af gødsning?</i>

	Meningsudveksling i salen i forhold til landbrugets behov for gødning kontra behovet for at få etableret nye sorter med bedre proteinindhold, da ældre sorter udviklede sygdomme. <i>Hvor stor betydning har klimaændringerne, især i forhold til vindforhold og iltning?</i> Klimaforandringerne betyder at temperaturen stiger og dermed bliver vandkvaliteten dårligere, da det varme vand giver bedre betingelser for alger og nedbrydning af organisk materiale. Vindforhold i fjorden har ikke stor betydning, det vigtige er temperaturudviklingen. <i>Hvorfor kan muslinger ikke være en løsning på at rense vandet i fjorden?</i> Muslinger kan rense vandet, men muslingefarme ødelægger bundmiljøet under net/liner. Den industrielle fangst med metoder der skraber fjordbunden, ødelægger de få sårbare miljøer der er tilbage. Der testes dog om mindre hobbybrug kan give vandmiljøforbedringer. Her dyrkes muslinger ikke i store industrielle havbrug og efterladenskaber fra de stationære muslinger fordeles, så området under dyrkningerne ikke efterlader et godt område.
Grøn trepart v. Emil Erichsen	Kommunerne, landbruget og Danmarks Naturfredningsforening udgør de tre parter der skal sikre den lokale forankring. Dansk Naturfredningsforening fungerer i den grønne trepart som paraplyorganisation for andre natur-og miljøorienterede foreninger. Den Grønne Trepert skal sikre at der kan indfries klimamål og vandkvaliteten i danske farvand og fjorde skal øges. Dette gøres ved forskellige tiltag der bl.a. inkluderer arealomlægning, udtagning af lavbundsjorder, skovrejsninger, reguleringsmodel på kvælstof, markregulering, prioriteret landbrugsproduktion på robuste jorder, miljøgaranti og minimering belastninger fra punktkilder, herunder særligt spildevand. Holbæk er del af tre vandoplande henh. Isefjord/Roskilde Fjord, Kalundborg, Smålandsfarvandet Følgende mål for hele Danmark skal nås: • Omlægningsplaner i 2025, • Reduktion af 13.780 ton kvælstof • 250.000 ha ny skov i 2045 • 20 pct. beskyttet og strengt beskyttet natur • 140.000 ha lavbundsjorder i 2030 • 10 mia. kr. til pyrolyse frem mod 2045 Holbæks andel, udgøres af: • lavbundsprojekter: ca. 2350 ha – inden år 2030 (inkl. igangværende projekter)

	• N-reduktioner: ca. 450 tons N – størst behov i oplandet til Indre Isefjord • Skovrejsning: ca. 3675 ha – inden år 2045 Disse tal er dog betinget af forhandlinger med de andre vandoplande. 2025 skal munde ud i planer for: • Lavbund • Vådområder til kvælstoffjernelse maxi, midi og mini • Skovrejsning • Grundvand (skovrejsning/ekstensivering) • Biodiversitet/Natur • Ekstensivering (næste fase) Men disse vil være dynamiske og hvis mål ikke opnås, bliver der skruet på andre mekanikker.
Input fra organisationer/foreninger	Det vil være muligt at komme med input til den lokale arbejdsgruppe som består af borgmesteren, Udvalget for Klima, Miljø og Natur og administrationen. Der vil på det første møde (2.april) blive aftalt hvordan der kan gives input. Flere foreninger melder sig til at støtte med viden og lokalkendskab. Det er vigtigt med lokale forankring så derfor tæller hver lodsejer - både de store og de små. Der vil muligvis være mulighed for at fonde kan støtte projekter med omlægning og naturgenopretninger, men kun hvis der er fuld opbakning og i større geografier. Det er dog vigtigt, at selv små indsatser med f.eks. små områder med skovrejsning bliver anset som virkningsfulde og gode. Nogle faunaarter har behov for at kunne bevæge sig, mens andre godt kan vandre og finde levesteder. Det er vigtigt at sikre, at både stor og små projekter bliver anset som værdifulde. Det er vigtigt, at der sikres opbakning i befolkningen, og det kræver samlet information. Det er ligeledes vigtigt, at der etableres en tillid til at aftaler med kommunen holder og ikke ændres efterfølgende. Det næste møde vil indeholde en orientering om status for arbejdet. Men indtil da får Udvalget for Klima, Natur og Miljø en orientering på hvert udvalgmøde, så alle kan følge med.
Evt.	Næste møde i Natur- og Miljøforum vil finde sted 4. september